

343.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. Przepisom niniejszego rozporządzenia podlega wyrób, sprzedaż oraz inne wprowadzanie w obieg artykułów żywności, ich surowców i tych przedmiotów użytku, których użycie, zgodne z ich przeznaczeniem, może się okazać szkodliwe dla zdrowia ludzkiego.

Przez przedmioty użytku należy w szczególności rozumieć naczynia, przyrządy, aparaty i przybory, używane przy wyrobie, przechowywaniu, mierzaniu, ważeniu, opakowaniu i spożywaniu artykułów żywności, środki kosmetyczne i ich opakowanie, odzież, przyrządy służące do pielęgnowania ciała ludzkiego (aparaty, szczotki, grzebień), zabawki, tapety, farby, barwniki, nafta, świece.

Przepisom niniejszego rozporządzenia nie podlegają środki lecznicze.

Art. 2. W myśl niniejszego rozporządzenia artykuł żywności lub przedmiot użytku jest „szkodliwy dla zdrowia”, jeżeli posiada własności trujące lub zakaźne, albo też zawiera składniki, mogące szkodliwie oddziaływać na zdrowie ludzkie.

Art. 3. W myśl niniejszego rozporządzenia artykuł żywności lub środek kosmetyczny jest „zepsuty”, jeżeli pod wpływem czynników naturalnych, jak czas, temperatura, wilgoć, światło, drobnoustroje, albo przez niewłaściwe przechowywanie lub zanieczyszczenie nastąpiła w nim zmiana jego normalnego lub pierwotnego składu, pierwotnej lub normalnej własności albo wartości odżywczej (użytkowej), czyniąca go niezdatnym do spożycia (użycia).

Art. 4. W myśl niniejszego rozporządzenia artykuł żywności lub środek kosmetyczny jest „podrobiony”, jeżeli jest sporządzony w ten sposób, aby wydawał się produktem innym, niż jest w rzeczywistości i przez to posiada tylko pozór, nie zaś istotny skład, istotną własność lub istotną wartość odżywczą (użytkową) właściwego produktu.

Art. 5. W myśl niniejszego rozporządzenia artykuł żywności lub środek kosmetyczny jest „sfalszowany”, jeżeli przeprowadzono w nim zmianę, oddziałyującą na jego istotny skład, istotną własność lub istotną wartość odżywczą lub użytkową, albo też zmianę, zmierzającą do ukrycia jego istotnego skła-

du, istotnej własności lub istotnej wartości odżywczej lub użytkowej.

Artykuł żywności lub środek kosmetyczny jest w szczególności sfalszowany:

1) jeżeli dodano do niego jakiegokolwiek ciało, zmieniające jego skład, własność lub wartość odżywczą (użytkową), lub też oddziałyujące na jego skład, wartość lub własność, chociażby dodatek ten był nieszkodliwy dla zdrowia lub niemniejszej wartości odżywczej lub użytkowej;

2) jeżeli odjęto mu w całości lub w części jakiś składnik, stanowiący o jego składzie, własności lub wartości odżywczej lub użytkowej;

3) jeżeli go zmieszano, zafarbowano lub sproszkowano w ten sposób, że przez to ukryto jego skład, własność lub wartość odżywczą lub użytkową.

Wyjątek pod tym względem stanowi taki zewnętrzny sposób konserwowania artykułu żywności, przy którym środek konserwujący przed użyciem tego artykułu musi być usunięty, bądź to mechanicznie, bądź przez namoczenie w wodzie lub w inny jakiegokolwiek sposób, przyczem sposób usunięcia środka konserwującego winien być na opakowaniu artykułu żywności drukiem zaznaczony.

Art. 6. W myśl niniejszego rozporządzenia artykuł żywności lub środek kosmetyczny jest „fałszywie oznaczony”, jeżeli jest wprowadzany w obieg w sposób, mogący kupującego lub przyjmującego wprowadzić w błąd co do miejsca, czasu i sposobu produkcji, składu, własności, jakości lub wartości odżywczej lub użytkowej, jeżeli jest wprowadzany w obieg pod nazwą, właściwą dla innego produktu, lub jeżeli zawarte na opakowaniach i etykietach określenia albo napisy co do składników, własności, jakości lub wartości w jakimkolwiek kierunku są fałszywe lub wprowadzić mogą w błąd.

Artykuł żywności lub środek kosmetyczny nie podpada pod pojęcie „fałszywie oznaczonego”, jeżeli jego fałszywe oznaczenie jest powszechnie używane dla danego przedmiotu i nie nadane mu w celu wprowadzenia w błąd.

Art. 7. Pod artykuły żywności, zabronione w myśl niniejszego rozporządzenia, nie podpadają:

1) złożone artykuły żywności, oznaczone nazwą osobiłą, o ile nie zawierają dodatków trujących lub dla zdrowia ludzkiego szkodliwych, o ile nie przedstawiają się jako podrobienie lub sfalszowanie innego produktu, o ile nie są wprowadzone w obieg pod nazwą, właściwą dla pewnego produktu i o ile na opakowaniu, obok nazwy im nadanej, znajduje się oznaczenie ich jako „produkt złożony”, a nadto jest podana nazwa firmy i miejsce produkcji;

2) artykuły zastępcze, surogaty artykułów żywności, o ile są wyrabiane i sprzedawane w myśl obowiązujących przepisów, tudzież na podstawie pozwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 8. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami jest władny wydawać w celu ochrony zdrowotności publicznej rozporządzenia:

a) zabraniające lub ograniczające stosowanie pewnych sposobów wyrobu, uzyskiwania,

- przetwarzania, przechowywania i pakowania artykułów żywności i przedmiotów użytku, przeznaczonych do obiegu;
- b) zabraniające lub ograniczające sprzedaż i inne wprowadzanie w obieg, tudzież zabraniające przechowywania w tym celu określonych artykułów żywności i przedmiotów użytku;
 - c) zakazujące lub określające stosowanie pewnych środków konserwujących i środków barwiących do artykułów żywności i przedmiotów użytku;
 - d) zawierające przepisy, jakim odpowiadać mają co do składu, własności lub wartości odżywczej sprzedawane lub w inny sposób wprowadzane w obieg artykuły żywności;
 - e) zawierające przepisy, określające sposób oznaczania artykułów żywności i środków kosmetycznych, przeznaczonych do obiegu (oznaczenie czasu wyprodukowania, miary, wagi, składu i t. d.);
 - f) zabraniające lub ograniczające wyrób, sprzedaż i inne wprowadzanie w obieg, tudzież przechowywanie w tym celu przedmiotów, przeznaczonych do podrabiania lub fałszowania artykułów żywności;
 - g) zawierające przepisy, jakim winny odpowiadać miejsca wyrobu i miejsca sprzedaży artykułów żywności;
 - h) dotyczące artykułów zastępczych (surogatów artykułów żywności) i preparatów odżywczych.

Rozdział II.

Organizacja dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Art. 9. Przy Ministrze Spraw Wewnętrznych tworzy się Radę do spraw dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, jako organ rzeczoznawczy i doradczy.

Statut Rady i jej skład przewidziany będzie w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 10. Do wykonywania dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku są powołane wojewódzkie i powiatowe władze administracji ogólnej oraz organa komunalne ustanowione w myśl przepisów art. 17.

W zakresie sprawowania dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku organa komunalne, ustanowione w myśl art. 17, podlegają nadzorowi władz administracji ogólnej, bez ujmy dla ich służbowej zależności od władz komunalnych, które je ustanowiły.

Zwierzchni nadzór i kierownictwo działalnością władz, wymienionych w ustępie poprzednim, należy do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Szczegółowe postanowienia, określające właściwość i tryb postępowania władz i organów, wymienionych w ustępie pierwszym wyda Minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia.

Art. 11. Dla celów, związanych z wykonywaniem przez władze i organa, wymienione w art. 10,

dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, powołane są Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku.

Zadaniem tych Zakładów jest:

- a) przeprowadzanie technicznego badania artykułów żywności i przedmiotów użytku dla władz państwowych i sądów, jako też w miarę możliwości i dla osób prywatnych;
- b) opracowywanie metod badania;
- c) organizowanie w miarę poleceń Ministra Spraw Wewnętrznych kursów wykształcenia dla organów fachowych władz, wykonywujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku;
- d) przeprowadzanie na żądanie władz administracji ogólnej kontroli działalności komunalnych organów fachowych, sprawujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku oraz komunalnych pracowni badawczych;
- e) wykonywanie innych zadań, zleconych przez Ministra Spraw Wewnętrznych a związanych ze sprawami dozoru nad żywnością i przedmiotami użytku.

Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku podlegają bezpośrednio Ministrowi Spraw Wewnętrznych z zastrzeżeniem dla wojewódzkich władz administracji ogólnej nadzoru w zakresie, który ustali Minister Spraw Wewnętrznych.

Minister Spraw Wewnętrznych oznaczy okręgi działalności poszczególnych Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, ustali ich organizację wewnętrzną i wyda szczegółowe przepisy, normujące zakres i sposób działania Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku oraz określi stosunek tych zakładów i ich organów do władz i organów, wymienionych w ustępie 1-ym art. 10 oraz do komunalnych pracowni badania żywności i przedmiotów użytku, wymienionych w art. 15 i 16.

Funkcjonariusze fachowi Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku mogą z upoważnienia i w imieniu właściwych władz dozoru spełniać czynności, określone w art. 18, 19 i 20 ust. 2.

Istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie, Łodzi, Krakowie i Poznaniu otrzymują charakter Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia.

Minister Spraw Wewnętrznych może ustanawiać, w granicach odpowiednich kredytów budżetowych, nowe państwowe zakłady badania żywności i przedmiotów użytku.

Art. 12. Za czynności, wykonywane na użytek władz i organów dozoru (art. 10), Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku nie pobierają opłat. Natomiast za czynności, wykonywane dla innych władz państwowych, komunalnych oraz osób prywatnych, Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku pobierają opłaty według taryfy, ustanowionej przez Ministra Spraw

Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Opłaty za badania wpływają bezpośrednio do kasy danego Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

Koszty badania technicznego, przypadające Zakładowi od osób, żądających badania lub opinii, mogą być ściągnięte drogą egzekucji administracyjnej.

Za badania, przeprowadzone w postępowaniu karno-sądowym, należą się Państwowym Zakładom badania żywności i przedmiotów użytku opłaty, ustanowione w taryfie, które wlicza się w koszty postępowania karnego.

W razie nieściągalności kosztów postępowania karnego sąd nie zwraca Państwowym Zakładom badania żywności i przedmiotów użytku ich należności.

Art. 13. W wypadkach, w których Państwowy Zakład badania żywności i przedmiotów użytku, wykonywując badanie techniczne przedmiotów, objętych niniejszym rozporządzeniem, stwierdzi istotę czynu karalnego, winien wnieść doniesienie do właściwych władz wymiaru sprawiedliwości.

Art. 14. Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku oraz fachowe organa tychże zakładów, tudzież fachowe organa dozoru (art. 10) mają być uważane co do swych opinii, składanych w związku z postępowaniem karno-sądowym w sprawach o przestępstwa, przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, za równe biegłym sądowym.

Art. 15. Gminy miejskie, posiadające ponad 50.000 mieszkańców, obowiązane są utrzymywać własne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku; pracownie te podlegają nadzorowi wojewódzkich władz administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Pracownie te są obowiązane wykonywać w zakresie, jaki ustalili dla poszczególnych pracowni Minister Spraw Wewnętrznych, techniczne badania na użytek władz i organów, sprawujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku na terenie danej gminy, oraz dla sądów.

Przepisy, zawarte w art. 11 ust. 5, w zdaniu pierwszym ust. 1 art. 12, w art. 12 ust. 4 — 5 oraz w art. 13 i 14 mają odpowiednie zastosowanie do pracowni badania żywności i przedmiotów użytku, utrzymywanych przez gminy, wymienione w ust. 1. Taryfa opłat, ustanowiona przez Ministra Spraw Wewnętrznych dla Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku w myśl postanowień art. 12, odnosi się również, o ile chodzi o badania, przeprowadzane w postępowaniu karno-sądowym, do pracowni, utrzymywanych przez gminy, wymienione w ust. 1.

Minister Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia urządzenie tych pracowni i kwalifikacje, jakie winni posiadać zajęci w nich pracownicy fachowi.

Gminy, wspomniane w ust. 1, w których istnieją Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku, mogą być przez Ministra Spraw

Wewnętrznych zwolnione od obowiązku utrzymywania własnych pracowni.

Art. 16. Minister Spraw Wewnętrznych może, w drodze rozporządzenia, nadawać do odwołania poszczególnym pracowniom badania żywności i przedmiotów użytku, utrzymywanym przez inne związki komunalne, niż wymienione w ust. 1 art. 15, charakter pracowni, powołanych do przeprowadzania technicznego badania artykułów żywności i przedmiotów użytku dla władz dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku oraz dla sądów. Do pracowni, które otrzymały ten charakter, mają odpowiednie zastosowanie przepisy, dotyczące pracowni, oznaczonych w art. 15.

Art. 17. Gminy miejskie obowiązane są utrzymywać własny personel fachowy, potrzebny dla wykonywania bezpośredniego dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, znajdującymi się w obrocie miejscowym. Poza obrębem gmin miejskich, w miejscowościach o żywszym obrocie handlowym, władza nadzorcza może nałożyć na gminy wiejskie lub na powiatowe związki komunalne obowiązek utrzymywania takiego personelu. Pozatem powiatowe związki komunalne mogą być zobowiązane przez władze nadzorcze do utrzymywania powiatowych kontrolerów artykułów żywności i przedmiotów użytku.

Uprawnienia, przewidziane w niniejszym rozporządzeniu dla personelu dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, utrzymywanego w wykonaniu obowiązków, nałożonych przez niniejsze rozporządzenie, odnoszą się również do takiegoż personelu, utrzymywanego dobrowolnie przez gminy i powiatowe związki komunalne, o ile personel ten posiada przepisane kwalifikacje.

Minister Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia kwalifikacje fachowych funkcjonariuszy samorządowych, wspomnianych w niniejszym artykule.

Art. 18. Organa władz, powołanych w myśl rozporządzenia niniejszego do sprawowania dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, mają prawo:

- a) dokonywania kontroli i przedwstępnych badań artykułów żywności i przedmiotów użytku, objętych niniejszym rozporządzeniem, w pomieszczeniach, w których są wyrabiane, przetwarzane, przechowywane, sprzedawane lub w inny sposób wprowadzane w obieg, tudzież dokonywania kontroli tychże pomieszczeń. Kontrolę należy odbywać podczas godzin, w których pomieszczenia są zwykle otwarte dla czynności przemysłowych lub handlowych;
- b) pobierania prób z artykułów żywności i przedmiotów użytku sprzedawanych lub w inny sposób wprowadzanych w obieg, tudzież z artykułów żywności i przedmiotów użytku przeznaczonych do tego celu, dla dokonania badania.

Art. 19. Przy pobieraniu prób organa dozoru powinny sporządzić protokół i wydać kwit na po-

braną próbę z oznaczeniem na nim wagi i ceny sprzedanej przedmiotu, pobranego tytułem próby.

Na żądanie należy osobie, u której pobrano próbę artykułu żywności lub przedmiotu użytku, pozostawić drugą urzędownie opieczętowaną próbę danego przedmiotu.

Za pobraną próbę właściciel może żądać od Państwa odszkodowania według ceny rynkowej, jeśli okaże się po zbadaniu, iż próba jest bez zarzutu.

Sposób postępowania z próbami, pobranymi do badania, co do ich opakowania, pieczętowania, oznaczania i przesyłki do zakładu badawczego, będzie szczegółowo określony rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 20. Artykuły żywności i przedmioty użytku, podlegające przepisom niniejszego rozporządzenia, które, na podstawie badania, przeprowadzonego w Państwowym Zakładzie badania żywności i przedmiotów użytku lub w pracowni komunalnej (art. 15, 16) okażą się szkodliwe dla zdrowia ludzkiego, powinny być przez właściwą władzę (art. 10) zajęte. Artykuły żywności i przedmioty użytku, podlegające przepisom niniejszego rozporządzenia, które, na podstawie badania, przeprowadzonego w Państwowym Zakładzie badania żywności i przedmiotów użytku lub w pracowni komunalnej, okażą się zepsute, podrobione lub sfałszowane, powinny być przez właściwą władzę (art. 10) zajęte, o ile zachodzą cechy przestępstwa, przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuły żywności i przedmioty użytku, podlegające przepisom niniejszego rozporządzenia, które już na podstawie badania przedwstępного, przeprowadzonego przez organ władzy, sprawującej dozór, okażą się szkodliwe dla zdrowia ludzkiego, mogą być przez ten organ zajęte. Artykuły żywności i przedmioty użytku, podlegające przepisom niniejszego rozporządzenia, które już na podstawie badania przedwstępного, przeprowadzonego przez organ władzy, sprawującej dozór, okażą się zepsute, podrobione lub sfałszowane, mogą być przez ten organ zajęte, o ile zachodzą cechy przestępstwa, przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuły żywności i przedmioty użytku, co do których, ze względu na ich szkodliwość dla zdrowia ludzkiego, zachodzi potrzeba natychmiastowego usunięcia ich z obiegu, powinny ulec zniszczeniu, zarządzonemu przez właściwą władzę dozoru. Zniszczenie powinno być dokonane w obecności dwóch urzędowych świadków.

Przedmioty zajęte powinny być opieczętowane i zabrane celem przechowania urzędowego. Jeżeli przechowanie urzędowe, ze względu na własność przedmiotu, nie jest możliwe lub wskazane, przedmioty te mają być pozostawione właścicielowi w stanie opieczętowanym, lub też oddane mu do odpowiedniego zużytkowania, po uprzednim uczynieniu ich przez organa dozoru niezdatnymi do celu, do jakiego były przeznaczone.

Z wszelkich zarządzeń, wydanych przez organa dozoru, co do zajęcia, zniszczenia lub uczynienia zajętych przedmiotów niezdatnymi do pierwotnego

ich celu (ust. 2, 3, 4), powinny organa dozoru sporządzić protokoły.

Protokół co do zniszczenia przedmiotu podpisują, oprócz organu dozoru, także dwaj urzędowi świadkowie.

Art. 21. Zajęcie, dokonane w myśl postanowień ust. 2 art. 20 przez organ dozoru, wymaga zatwierdzenia ze strony właściwej władzy dozoru (art. 10), wydanego na zasadzie wyników badania przedmiotu w Państwowym Zakładzie badania żywności i przedmiotów użytku lub w pracowni komunalnej (art. 15 i 16).

Przedmiot zostaje zwolniony z pod zajęcia:

- a) jeżeli właściwa władza zajęcia to uchyliła,
- b) jeżeli zatwierdzenie nie nastąpiło w ciągu miesiąca od dnia zajęcia.

Art. 22. Poza wypadkami, przewidzianymi w art. 21 ust. 2, zajęcie, zarządzane na podstawie art. 20, trwa aż do orzeczenia o konfiskacie przez sąd.

Art. 23. Osoba, u której zajęto przedmiot w myśl art. 20, ma prawo w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia wnieść przeciw niemu, na ręce władzy zarządzającej zajęcie, odwołanie do władzy bezpośrednio przełożonej. Władza ta może zarządzić powtórne zbadanie danego przedmiotu przez ten sam Zakład (pracownię) badania żywności i przedmiotów użytku, który dokonał pierwszego badania, lub przez inny Zakład (pracownię).

Jeżeli prawidłowość zajęcia zostanie przez powtórne badanie potwierdzona, wszelkie związane z niem koszty ponosi odwołujący się.

Art. 24. Wykonywanie dozoru nad sprawdzaniem z zagranicy artykułami żywności i przedmiotami użytku, podlegającymi przepisom niniejszego rozporządzenia, odbywa się na granicach Państwa.

Szczegółowe postanowienia co do dozoru granicznego oraz kontroli tych towarów i poboru prób na granicy określi osobne rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 25. Osoby, zamierzające trudnić się za opłatą badaniem technicznym artykułów żywności i środków kosmetycznych objętych niniejszym rozporządzeniem, winny uzyskać na ten cel koncesję Ministra Spraw Wewnętrznych.

Ministrowi Spraw Wewnętrznych służy prawo ustalania warunków, pod którymi mogą być udzielane zezwolenia na wykonywanie badania artykułów żywności i środków kosmetycznych, jak również warunków, dotyczących zakresu i sposobu jego wykonywania.

Koncesje na wykonywanie badań artykułów żywności i przedmiotów użytku, udzielone przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, winny uzyskać potwierdzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Rozdział III.

Postanowienia karne.

Art. 26. Winny umyślnego przeszkodzenia organom dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku w prawnym wykonywaniu jednej z czynności, wymienionych w art. 18, będzie karany pozbawieniem wolności do jednego miesiąca lub grzywną do stu złotych.

Art. 27. Winny wyrobu przeznaczonych do obiegu:

- a) artykułów żywności, szkodliwych dla zdrowia ludzkiego,
- b) przedmiotów użytku z takiego materiału lub w taki sposób, że przy użyciu, zgodnym z ich przeznaczeniem lub przewidzieć się dającym, mogą szkodliwie oddziaływać na zdrowie ludzkie, —

będzie karany pozbawieniem wolności do trzech lat, z którym może być połączona grzywna do trzech tysięcy złotych.

Art. 28. Tej samej karze ulegnie winny sprzedaży lub innego wprowadzania w obieg, przechowywania na sprzedaż lub na inne wprowadzanie w obieg, ofiarowywania na sprzedaż, jak i używania w sposób dla zdrowia drugich szkodliwy przedmiotów, wymienionych w art. 27.

Art. 29. Karze, przewidzianej w art. 27, ulegnie również winny:

- a) sprzedaży lub innego wprowadzania w obieg, przechowywania na sprzedaż lub na inne wprowadzanie w obieg, tudzież ofiarowywania na sprzedaż jako artykułów żywności przedmiotów innych, których spożycie może szkodliwie oddziaływać na zdrowie ludzkie;
- b) takiego przechowywania artykułów żywności i przedmiotów użytku przeznaczonych do obiegu, iż może je ono przy użyciu, zgodnym z ich przeznaczeniem lub przewidzieć się dającym, uczynić szkodliwymi dla zdrowia ludzkiego;
- c) używania w sposób dla zdrowia szkodliwy przedmiotów użytku, wymienionych w art. 27 p. b) do wyrobu, przechowywania lub pakowania artykułów żywności i środków kosmetycznych, przeznaczonych do obiegu.

Art. 30. Jeżeli jeden z czynów, wymienionych w art. 27, 28, 29, wywołał lub mógł wywołać w większym rozmiarze niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi albo spowodował ciężkie uszkodzenie zdrowia lub śmierć człowieka, a skutki te sprawca przewidywał lub mógł być je przewidzieć, wówczas winny będzie karany ciężkim więzieniem od roku do lat dziesięciu, z którym może być połączona grzywna do dziesięciu tysięcy złotych.

Art. 31. Jeżeli jeden z czynów, wymienionych w art. 27, 28, 29, spełniono przez nieostrożność lub niedbalstwo, natenczas winny będzie karany pozbawieniem wolności do sześciu miesięcy i grzywną do tysiąca złotych lub jedną z tych kar.

Jeżeli jeden z tych czynów, spełnionych przez nieostrożność lub niedbalstwo, wywołał lub mógł wywołać niebezpieczeństwo w większym rozmiarze dla życia lub zdrowia ludzi, albo spowodował ciężkie uszkodzenie zdrowia lub śmierć człowieka, wówczas winny będzie karany pozbawieniem wolności do dwóch lat, z którym może być połączona grzywna do dwóch tysięcy złotych.

Art. 32. Winny:

- a) podrabiania lub fałszowania (art. 4 i 5) artykułów żywności i środków kosmetycznych, w celu wprowadzenia w błąd nabywców;
- b) sprzedaży lub innego wprowadzania w obieg, jak i ofiarowywania na sprzedaż, bez należytego oznaczenia, artykułów żywności lub środków kosmetycznych podrobionych, sfałszowanych, zepsutych, niedojrzałych lub wogóle niezdatnych do użytku, chyba że kupujący lub przyjmujący o tym stanie artykułów żywności lub środków kosmetycznych wiedział;
- c) sprzedaży lub innego wprowadzania w obieg, przechowywania na sprzedaż lub na inne wprowadzanie w obieg, tudzież ofiarowywania na sprzedaż artykułów żywności i środków kosmetycznych pod fałszywym oznaczeniem (art. 6), chyba że to fałszywe oznaczenie jest dla danego przedmiotu powszechnie używane i nienadane mu w celu wprowadzenia w błąd, —

będzie karany pozbawieniem wolności do sześciu miesięcy i grzywną do tysiąca złotych lub jedną z tych kar.

Art. 33. Jeżeli jeden z czynów przestępnych, wymienionych w art. 32 p. b) i c), spełniono przez nieostrożność lub niedbalstwo, wymierzyć należy karę pozbawienia wolności do sześciu tygodni i grzywną do pięciuset złotych lub jedną z tych kar.

Art. 34. Winny:

- a) niezachowania należytej czystości przy wyrobie, sprzedaży, wprowadzaniu w obieg lub przechowywaniu w tym celu artykułów żywności i środków kosmetycznych, przeznaczonych do obiegu;
- b) dopuszczenia do czynności, wymienionych w ustępie a), osoby, dotkniętej chorobą zaraźliwą lub wzbudzającą wstręt, —

będzie karany pozbawieniem wolności do trzech miesięcy i grzywną do pięciuset złotych lub jedną z tych kar.

Art. 35. Winny naruszenia rozporządzeń, wydanych na podstawie art. 8 p. a), b), c), będzie karany pozbawieniem wolności do trzech lat i grzywną do trzech tysięcy złotych lub jedną z tych kar.

Jeśli czynu dopuszczono się z niedbalstwa, winny będzie karany pozbawieniem wolności do sześciu miesięcy i grzywną do tysiąca złotych lub jedną z tych kar.

Jeżeli przestępstwo, określone w ustępie 1, wywołało lub mogło wywołać niebezpieczeństwo w większym rozmiarze dla zdrowia lub życia ludzi, albo spowodowało ciężkie uszkodzenie zdrowia ludz-

kiego lub śmierć człowieka, a sprawca skutki te przewidywał lub mógł być je przewidzieć, wówczas winny będzie karany ciężkim więzieniem od roku do lat dziesięciu, z którym może być połączona grzywna do dziesięciu tysięcy złotych.

Jeśli przestępstwo, przewidziane w ustępie 2, pociągnęło za sobą skutki, określone w ustępie 3, wówczas winny będzie karany pozbawieniem wolności do dwóch lat, z którym może być połączona grzywna do dwóch tysięcy złotych.

Art. 36. Winny naruszenia rozporządzeń, wydanych na podstawie innych przepisów niniejszego rozporządzenia, niż wymienione w art. 35, oraz winny naruszenia przepisu art. 25 niniejszego rozporządzenia, będzie karany pozbawieniem wolności do sześciu tygodni i grzywną do pięciuset złotych lub jedną z tych kar.

Art. 37. Winny:

- a) naruszenia przepisu art. 5 ust. ostatni;
- b) sprzedaży lub innego wprowadzania w obieg produktów złożonych lub artykułów zastępczych wbrew art. 7, o ile dany czyn nie ulega według niniejszego rozporządzenia karze surowszej, —

będzie karany pozbawieniem wolności do dwóch tygodni i grzywną do trzystu złotych lub jedną z tych kar.

Art. 38. Jeśli jeden z czynów, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, ulega surowszej karze według innych ustaw karnych, natenczas należy według tych ustaw karę wymierzyć.

Art. 39. Usiłowanie czynów przestępnych, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, oraz podżeganie do nich są karalne.

Art. 40. W razie skazania za jeden z czynów przestępnych, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, można orzec konfiskatę towarów, będących przedmiotem czynu przestępnego.

Jeżeli towary te zostały uznane za szkodliwe dla zdrowia ludzkiego, natenczas konfiskatę zawsze orzec należy, choćby ściganie pewnej osoby z jakichkolwiek powodów było niewykonalne, albo też wydano wyrok uniewinniający.

Orzeczenie sądu, dotyczące samoistnej konfiskaty, można zaskarżyć wedle postanowień ustaw postępowania karnego.

Art. 41. W razie skazania za czyn przestępny, przewidziany w art. 27, 28, 29, 30, 35 ust. 1 i ust. 3, tudzież w razie powtórnego skazania za czyn przestępny, przewidziany w art. 31, 32, 33, 34, 35 ust. 2 i ust. 4, sąd może orzec pozbawienie prawa prowadzenia danego rodzaju przedsiębiorstwa, handlu lub przemysłu na czas oznaczony.

Art. 42. W razie skazania w wypadkach, w art. 41 przewidzianych, sąd może nakazać ogłoszenie wyroku w pismach publicznych, a także w inny sposób.

Koszty ogłoszenia ponosi skazany.

Art. 43. Ze skazaniem za przestępstwa, przewidziane w art. 27, 28, 29, 35 ust. 1, na karę pozbawienia wolności nie niższą, niż 6 miesięcy, łączą się:

1. na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1903 r. skutki, przewidziane w art. 28 i 30 k. k.;

2. na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. skutki następujące w wypadku skazania za zbrodnię.

Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1871 r. można w razie skazania za przestępstwa wyżej wymienione orzec na zasadach par. 32 k. k. utratę obywatelskich praw honorowych; w wypadku skazania za czyn, przewidziany w art. 30 i 35 ust. 3, na karę ciężkiego więzienia orzeczenie takie winno zawsze nastąpić.

Art. 44. Przez karę pozbawienia wolności należy rozumieć:

1. areszt, jeśli niniejsze rozporządzenie przewiduje karę pozbawienia wolności do sześciu tygodni;
2. więzienie, a na obszarze obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. areszt ścisły, jeśli niniejsze rozporządzenie przewiduje karę pozbawienia wolności powyżej sześciu tygodni.

W razie okoliczności łagodzących można na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1871 r. orzec zamiast ciężkiego więzienia, karę więzienia (par. 16 k. k. z 1871 r.) nie poniżej sześciu miesięcy.

Art. 45. Przestępstwa, za które niniejsze rozporządzenie przewiduje karę pozbawienia wolności nie powyżej sześciu miesięcy, należą do właściwości sądów powiatowych (pokoju), inne — do właściwości sądów okręgowych.

Art. 46. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. czyny, zagrożone ciężkim więzieniem, stanowią zbrodnię, ścisłym aresztem powyżej sześciu miesięcy — występki, aresztem ścisłym lub zwykłym do sześciu miesięcy — przekroczenie.

Na tymże obszarze prawnym można wnieść odwołanie niezależnie od przepisu par. 283 p. k.

Art. 47. Grzywny, nakładane na zasadzie niniejszego rozporządzenia, przypadają Państwowemu Zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku, wskazanemu dla okręgów poszczególnych sądów apelacyjnych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Rozdział IV.

Przepisy końcowe.

Art. 48. W sprawach, dotyczących zakresu działania Ministra Rolnictwa, Minister Spraw Wewnętrznych działać będzie w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa, zaś w sprawach dotyczących zakresu działania Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza:

1. uprawnień Ministra Rolnictwa w zakresie:
 - a) badania zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju;
 - b) badania części zwierząt i wyrobów mięsnych, sprowadzanych z zagranicy;

2. postanowień art. 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysławem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468).

Art. 49. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości — w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 50. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województwa śląskiego.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszelkie sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem przepisy, a w szczególności:

1. niemiecka ustawa z dnia 14 maja 1879 r. o obiegu artykułów żywności, używek i przedmiotów użytku (Dz. u. Rzeszy z r. 1879 str. 154) oraz par. 367 p. 7 kodeksu karnego z 1871 r.; w ustępie ostatnim par. 367 kodeksu karnego z 1871 r. liczbę 7 zastępuje się liczbą 8 oraz skreśla się słowa: „sfalszowanych lub zepsutych napojów albo artykułów spożywczych, podobnież”;

2. austriacka ustawa z dnia 16 stycznia 1896 r. o obrocie żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi (Dz. u. p. Nr. 89, z r. 1897);

3. artykuły 659, 660 i 668 rosyjskiej ustawy lekarskiej (Zbiór Praw b. Ces. Ros. t. XIII wyd. z r. 1905), artykuły od 209 do 219 kodeksu karnego z 1903 r.

Do czasu wydania na mocy niniejszego rozporządzenia przepisów, dotyczących poszczególnych artykułów żywności i przedmiotów użytku oraz ich surogatów, obowiązujące w tej mierze dotychczas przepisy prawne pozostają nadal w mocy, o ile nie są sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem.

Rozporządzenia, wydane na podstawie niemieckiej ustawy z dnia 14 maja 1879 r. o obiegu artykułów żywności, używek i przedmiotów użytku (Dz. u. Rzeszy z r. 1879 str. 145) i austriackiej ustawy z dnia 16 stycznia 1896 r. o obrocie żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897), obowiązują jako wydane na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

344.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

o popieraniu meljoracyj rolnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Grunty użytkowe, zdrenowane lub nawodnione oraz pastwiska i torfowiska, na których bezpośrednio po przeprowadzeniu meljoracyj technicznych (zdrenowaniu, nawodnieniu, odwodnieniu) dokonano uprawy, nawożenia i obsiewu, nie podlegają obowiązkowi parcelacyjnemu na przeciąg lat dziesięciu pod warunkami, że:

- wymienione meljoracje techniczne i rolne przeprowadzone zostały po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia;
- celowość i racjonalność wymienionych meljoracyj została w każdym poszczególnym przypadku stwierdzona przez organa, wyznaczone w tym celu przez Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych;
- wymienione meljoracje zostały przeprowadzone lub są przeprowadzane na podstawie projektów technicznych urzędów meljoracyjnych i ich kosztorysów, opracowanych zgodnie z przepisami wydanymi w tej mierze przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrami Reform Rolnych i Robót Publicznych.

Art. 2. Gdyby zapas ziemi, podlegający obowiązkowi parcelacyjnemu, został wyczerpany na terenie okręgowego urzędu ziemskiego, na którym są położone grunty, wymienione w art. 1, bądź też gdyby okazało się konieczne zupełnorolnienie temi gruntami gospodarstw karłowatych objętych postępowaniem scaleniowym, grunty te mogą być poddane obowiązkowi parcelacyjnemu przed upływem dziesięciu lat na następujących warunkach:

- odszkodowanie za niezamortyzowaną część dokonanych na meljoracje nakładów będzie wypłacone właścicielowi gruntów w gotówce w takiej części, w jakiej zobowiązania zaciągnięte przez niego na prze-